

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021

Jesen že močno trka na vrata, v redovalnicah pa potrkvajo prve ocene, ki odražajo (ne)resnost vsakega posameznika in odnos do šolskih obveznosti.

V spopadu z virusom in vsakodnevnim spreminjanjem protipandemičnih ukrepov se obenem soočamo s stiskami v izobraževalnem trikotniku (starši – učenci – učitelji/šola), katerih stranice širimo in ožamo, a se trudimo, da v notranjosti lika ostajamo predvsem strpni, razumevajoči, strokovni in družbeno odgovorni.

TEDEN OTROKA

RAZIGRAN UŽIVAJ DAN! je osrednja tema letošnjega Tedna otroka®, ki se je začel v ponedeljek, 4. oktobra. Kot protiutež posledicam epidemije COVID-19 želimo poudariti pomen igrivosti, sproščenosti in druženja, zato smo se v tednu otroka tokrat posvetili igri in igranju.

Poslanico, ki je tokrat prvič v stripu, je pripravil Boštjan Gorenc – Pižama, ilustriral pa jo je Jaka Vukotič.

Njena ključna sporočila so:

- igra ti pomaga razvijati domišljijo,
- igra ti krepi telo,
- igra spleta prijateljstva
- in najpomembnejše: igra nas povezuje!

(Vir: <https://www.zpms.si/programi/teden-otroka/>)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

MOJE MISLI, MOJ DAR

Učenec 5.b, Matic Golob, je pod mentorstvom učiteljice Anje Lipuš sodeloval na 15. mednarodnem festivalu poezije Dječije carstvo v Banja Luki, kamor je potoval s starši in mentorico. Na festival se je prijavilo več kot 8000 učencev iz devetih držav. Matic se je s pesmijo *Moje misli, moj dar* uvrstil med 70 najboljših, ki so svoje pesmi predstavili v finalu, v mestni dvorani Jazovac v Banja Luki. Zaključek tekmovanja je potekal 14. in 15. 10. 2021. Svojo pesem je odlično interpretiral in predstavil ter na koncu osvojil odlično 2. mesto.

Ponosni smo, da pesniški glas naših učencev sega tudi preko naših meja.

Zahvala za izvedbo gre Občini Rače Fram in šolskemu skladu OŠ Fram, ki sta pot v Banja Luko finančno podprla in omogočila udeležbo na recitacijskem festivalu.

Ko vesel sem,
se počutim, kot da pravljico bi pel.
V mojem umu se pesem prevrti,
v moji glavi se zvrtili,
v pravi zabavi zlobe nikoli ni.

Ko strah me je,
srce moje kar ustavi se.
Zdaj se nič več ne vrtili.
Le kaj me lahko sedaj razvedri?
Ko strašno vse se v meni prebudi,
se s prijatelji takoj vse spremeni.

Ko sem jezen,
se iz mojih ušes para kadi,
da še jeza jeze se boji,
za kričanje veliko prostora ni.
Ni dolgo, ko od silnih čustev jok vse zavore sprosti.

Ko sem žalosten,
solza iz mojih oči mi spolzi,
a potem jokati začnemo v družini kar vsi,
takrat le moj glavni junak,
plišasti levček, lahko me pomiri.

JEŽKOVA NAGRADA

Pesnica, pisateljica in šansonjerka Svetlana Makarovič je 33. dobitnica Ježkove nagrade, ki jo podeljuje RTV Slovenija. Predsednica žirije, Jelka Stergel, je v utemeljitvi zapisala, da Svetlana Makarovič velja za našo najbolj reprezentativno sodobno pravljíčarko, za njena dela ni značilna le literarna intertekstualnost, ampak tudi vsestranskost, saj črpa iz več jezikov, literatur in kultur. V slovensko mladinsko književnost je vnesla številne novosti: izvirne domišljjske prostore, perspektive in zgradbo, subverziven slog in jezikovno izvirnost, karakterizacijo oseb, družbeno kritiko za otroke in redefinicijo. Avtoričina značilnost je tudi pisanje za dvojnega naslovnika - besedilo je namenjeno otroškemu, kontekst odraslemu

naslovniku.

Njena bibliografija obsega 1369 bibliografskih enot - člankov, glasbe, e-virov, notnega gradiva, slikovnega gradiva, videoposnetkov in zvočnih knjig. Njena dela odmevajo tudi v tujini, leta 2020 je bila nominirana za nagrado ALMA - Astrid Lindgren Memorial Award. Lahkotnejšo plat njene poetike predstavljajo nagrajenkini šansoni v njeni avtorski uglasbitvi in izvedbi ter besedila popevk, napisana za druge izvajalce. A "uglasbena lahkotnejša poezija" Svetlane Makarovič je lahkotna samo na prvi pogled. "V resnici gre v večini primerov za čisto pravo, žlahtno poezijo z razkošnim besednim zakladom, svežimi metaforami in formalno oblikovno spretnostjo, ki jo v takem 'lahkotnem' žanru premorejo le redki."

Zaznamovala je tudi gledališče, še posebej Lutkovno gledališče Ljubljana (LGL). Njena Sapramiška skupaj z Zvezdico Zaspanko Franeta Milčinskega - Ježka in Žogico Marogico Jana Malika velja za eno od treh brezčasnih uspešnic LGL. (Vir: <https://www.primorske.si/kultura/jezkova-nagrajenka-je-svetlana-makarovic>; <https://www.mladina.si/211367/jezkova-nagrada-svetlani-makarovic/>)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

KOMEMORACIJA PRI CENTRALNEM SPOMENIKU

V petek, 22. oktobra, je potekala že tradicionalna komemoracija ob dnevu spomina na mrtve in v spomin padlim žrtvam, ki pa je bila tokrat prvič izvedena pri preseljenem spomeniku na framskem pokopališču. Nova lokacija je dogodku dala pridih spokojnosti in mirnosti.

Kot je že v navadi, so se tudi letošnje komemoracije udeležili praporščaki krajevnih organizacij in Združenja borcev za vrednote NOB.

Poleg govornikov, ki so izpostavili pomen zgodovine in ohranjanja spomina na vojno ter preminule v njej, so krajši kulturni program pripravili učenci OŠ Fram, pod okriljem mentoric Valentine Gselman, Tadeje Antončič in Dore Ožvald.

Po skoraj dveh letih so v živo zapeli pevci mladinskega pevskega zbora, kar je dogodek še posebej svečano obarvalo. Kot solisti so se predstavili: Anja Ivančič, Ana Burulič, Katja Žgank na kitari in David Ferš z zvoki harmonike. Odlično so se odrezali tudi recitatorji 5.a: Jan Viltušnik, Dominik Fras, Taja Maver, Nina Lešnik in Pia Soršak.

ŠPORTNI DAN

20. oktobra so osmošolci sopihali in se poganjali navkreber. Po dobri uri potenja in bolečih mišic so dosegli vrh Donačke gore, kjer so se okrepčali in zadovoljno nastavili toplim jesenskim žarkom.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

ŠOLA V NARAVI

Zaradi negotovosti o izvedbi zaključnih ekskurzij so naši devetošolci ostali brez le-te v mesecu septembru. Razrednika sva predvidevala, da pa je za najstnike pomembno, da se družijo, in sva iz tega razloga načrtovala izvedbo šole v naravi, za katero si je še posebej prizadeval učitelj Črt. Prijavil nas je v CŠOD v Ljubljani, ki nam je dodelil dom ŠTRK v Spuhlji. Učenci (pa tudi starši) so do lokacije sprva kazali zelo odklonilen odnos. Po najinem prepričevanju, da ni pomembna lokacija, temveč družba in dejavnosti, ki jih bomo izvedli, se je zadeva umirila.

Vreme se je v nedeljo pred odhodom zelo spremenilo. Postalo je hladno, tudi deževalo je. V ponedeljek, 11. oktobra, nas je pričakal oblačen jesenski dan. Deževalo pa ni in to nam je dalo upanje, da ni vse izgubljeno. V šoli smo s svetovalnima delavkama Nino in Andrejo izvedli 2 uri karijerne orientacije, po malici pa smo se odpravili na avtobus in se odpeljali do Spuhlje.

Sprejela sta nas učitelja Aleksej in Vlado in natančno razložila pravila v domu. Seveda se je bilo povedanega potrebno držati, saj je z nami bivalo tudi 24 sedmošolcev in 2 učiteljici spremljevalki iz OŠ Bovec. Z njimi smo se ujeli na prvi pogled in ob slovesu so tekale solze.

V šoli v naravi smo izvedli 2 tehniška in 2 športna dneva ter izpeljali vse načrtovane dejavnosti. Potovali smo po vesolju, se seznanili s preživetjem v naravi, veslali po reki Dravi, opravili nočni pohod, izvedli veliko novega o korantih, na poljski učni poti pobrali buče in solato, spoznavali vodovje Ptujkega polja in streljali z lokom. Seveda smo se veliko gibali: igrali odbojko in zadnji večer tudi zaplesali. Tekmovali smo tudi v orientacijskem teku. V torek zvečer smo si ogledali film Svet onstran. V sredo nas je obiskala gospa ravnateljica, zamenjali sta se še razredničarki iz prvega razreda: prišla je učiteljica Jelka Bojc, odšla pa učiteljica Maja Stavbar. Pri kosilu sta nam pripravili prijetno presenečenje. Res je bilo lepo. Izvedli smo vse zastavljene cilje in se zdravi vrnili domov.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

NOČITEV OSMOŠOLCEV V OKVIRU PROJEKTA SPIRIT, 15.- 16. 10. 2021

V okviru projekta Spirit so osmošolci tudi tokrat pokazali svoje spretnosti v podjetništvu in ustvarjali ideje za ureditev šolske okolice. Po dopoldanskem učnem procesu je popoldan sledila še pica, nato ogled filma in nazadnje nočitev v šolski telovadnici.

Naslednji dan po zajtrku se je delo ponovno podjetno nadaljevalo, kjer so sledile še predstavitve, razglasitev zmagovalcev za posamezne ideje in zaključek s programom Tinčka iz Radia City.

SVETOVNO PRVENSTVO V KARATEJU

Izredno smo ponosni na našo sedmošolko Katjo Kokol, ki se je udeležila svetovnega prvenstva v karateju na Poljskem.

Ekipa Fudokan Slovenija je skupno dosegla kar 24 medalj, od tega 16 Tradicional karate institute Rače. Naša sedmošolka je še posebej ponosna na osvojeno srebrno medaljo v Kata team-u. Katji in celotni ekipi želimo veliko uspeha še naprej!

PROJEKT POGUM IN TURISTIČNI VODIČI

V petek, 8. 10. 2021, smo bili tudi turistična šola. Na omenjeno smo zelo ponosni. V okviru projekta Pogum smo »izobrazili« naše učence, da so postali mladi turistični vodiči in mlajšim učencem predstavili kulturno dediščino našega kraja.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

MALI SIMPOZIJ ZGODOVINARJEV

Muzejsko-pedagoški projekt Mali simpozij, s katerim spodbujajo osnovnošolce k zgodnjemu raziskovalnemu delu, je letos že devetnajsti zapored.

Vrsto let se ga udeležujejo tudi framski učenci. Letošnja tema je bila Običaji od rojstva do groba. Učenci so predstavili dediščino, povezano z običaji, ki človeka spremljajo ob prelomnih življenjskih dogodkih.

David Ferš, Jaša Šoba in Matija Živko, učenci 8. a, so opisali poroke na Kopivniku.

ERASMUS+ **THANK YOU FOR THE MUSIC**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ponosni in veseli smo, da po enoletnem premoru mednarodnega Erasmus+ projekta Thank you for the music začnemo še eno izjemno pomembno povezovalno zgodbo, v kateri sodelujejo še partnerske šole iz Španije (Novaschool Añoreta), Nemčije (Mittelschulle Lindau) in Italije (Istituto Comprensivo Roncalli).

14. oktobra so se partnerji in koordinatorji vseh projektov srečali na Zoom meetingu, dorekli potrebne naloge ter podali napotke za tekoče delo in uspešno realiziran projekt.

Na naši šoli bo delo koordinatorja glasbenega projekta opravljal Blaž Preglau, ki je že zastavil smernice za prvo srečanje učiteljev, ki bo na naši šoli potekalo novembra.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021

Učenci so podobno kot pri že tekočem športnem projektu Overcome izdelovali logotipe, med katerimi bodo izbrali zmagovalnega, ki bo v času trajanja projekta njegov zaščitni znak.

Italija:

Španija:

Nemčija:

Slovenija:

Cilj projekta Thank you for the music je, organizirati skupne koncerte z vokalno-instrumentalnimi skladbami, ki jih bodo izvajali tako učenci kot učitelji vključenih šol. Poudarek bo na ohranjanju kulturne dediščine in odnosu do posameznih izročil, ki so izoblikovali posamezni narod in obenem vplivali na evropsko kulturo.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

POZDRAV IZ SARAJEVA

Minister Anže Logar je 12. oktobra na delovnem obisku v Sloveniji gostil namestnico predsedujočega Svetu ministrov in ministrico za zunanje zadeve Bosne in Hercegovine, dr. Bisero Turković. Govorila sta o dvostranskem sodelovanju med državama na različnih področjih, posebej na gospodarskem, ter podpora Slovenije evropski perspektivi Bosne in Hercegovine.

KNJIŽNI KOTIČEK

MEDNARODNI MESEC ŠOLSKIH KNJIŽNIC

Oktober je mednarodni mesec šolskih knjižnic in vsako leto po vsem svetu šolske knjižnice praznujejo, tokrat pod geslom Pravljice in ljudske povesti po svetu. V slovenskem prostoru mesec šolskih knjižnic koordinira Sekcija za šolske knjižnice pri Zvezi bibliotekarskih društev Slovenije.

NAŠA MALA KNJIŽNICA

Že več let zapored na šoli s posameznimi razredi izvajamo projekt Naša mala knjižnica, ki ob pomoči skrbno izbranih literarnih del in pripadajočega ustvarjalnika otrokom na zabaven način približa slovensko in tujo literaturo. V letošnjem letu projektno delo poteka s tretješolci in izbranimi skupinami v podaljšanem bivanju. Koordinatorica Simona Napast skupaj z mentoricama, Jelko Bojc in Janjo Fideršek, leposlovje medpredmetno povezuje in z zgodbami buri otroško domišljijo, kar je pomembna popotnica za življenje.

AKTUALNO

4. OKTOBER – MEDNARODNI DAN ŽIVALI

4. oktober je od leta 1931 razglašen za mednarodni dan živali, katerega namen je, da bi svet postal bolj prijazen in bolj varen za živali.

“Kar se je leta 1931 v Firencah na mednarodnem kongresu organizacij za zaščito živali začelo kot dan, na katerega naj svet zaščiti živali pred mučenjem, se je sčasoma razvilo v mnogo več. Človek se je namreč skozi vso svojo zgodovino razvijal v sobivanju z živalmi. Če za živali skrbimo, potem je naša moralna dolžnost, da zanje skrbimo na tak način, da jim ne povzročamo nepotrebnega trpljenja in jim omogočimo življenje, ki ga je vredno živeti,” so zapisali na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Tudi v Sloveniji se na živalovarstvenem področju stvari premikajo na bolje. Lani so živalim priznali pravni status čutečih živih bitij, pred kratkim pa so v Državnem zboru sprejeli novelo Zakona o zaščiti živali. (Vir: <https://www.mojpes.com/aktualno/4-oktober-svetovni-dan-zivali/>)

5. OKTOBER – SVETOVNI DAN UČITELJEV

5. oktobra v svetu obeležimo svetovni dan učiteljev, dan kasneje, 6. oktobra, pa so bile podeljene nagrade Republike Slovenije na področju šolstva, ki se podeljujejo od leta 1966. Takrat so se imenovala Žagarjeve nagrade, od leta 1994 pa imajo tokratno ime. Gre za najvišje državne nagrade na področju šolstva.

Zavzeti učitelji, ustvarjalni učenci (izdelek petošolcev)

Letos UNESCO vabi k praznovanju svetovnega dneva učiteljev pod naslovom Učitelji v središču okrevanja pri izobraževanju. Ta tema je

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

bila izbrana, da odraža vlogo, ki jo imajo učitelji v času krize COVID-19, in poudarja podporo, ki jo potrebujejo, da v celoti prispevajo k okrevanju izobraževanja.

Od 5. oktobra 2021 dalje je UNESCO skupaj z Mednarodno organizacijo dela (ILO), UNICEF-om, Education International in drugimi številnimi partnerji gostil vrsto odprtih spletnih dogodkov za izmenjavo znanja in najnovejših raziskav o ključnih vprašanjih, ki vplivajo na učiteljski poklic, ter za izmenjavo najboljših praks z vsega sveta, ki podpirajo učitelje in učenje za uspešno okrevanje.

31. OKTOBER – SVETOVNI DAN VARČEVANJA, NOČ ČAROVNIC in DAN REFORMACIJE

Svetovni dan varčevanja, ki ga vsako leto obeležujemo 31. oktobra, je namenjen promociji varčevanja in ozaveščanju javnosti o pomembnosti varčevanja za sodobna gospodarstva in za posameznike. Gospodinjstva v Sloveniji so sicer lani privarčevala največ doslej, saj je stopnja varčevanja gospodinjstev dosegla rekordnega 22,6 odstotka. (Vir: <https://www.sta.si/2960606/31-oktober-svetovni-dan-varcevanja>).

Beseda Halloween izhaja besede All Hallows Eve, kar pomeni večer vseh svetih. Njegove korenine segajo v kulturo starih Keltov. S praznikom Samhain so namreč oznanjali konec poletnega in začetek zimskega obdobja. Bogovom so se zahvaljevali za pridelano letino in njeno skladiščenje skozi zimo. Opravljali so različne rituale bogovom, se skrivali pod maskami, prižigali kresove, pred hišo postavljali sklede s hrano, buče in sveče, da bi odvrnili zle duhove in grešne duše. Praznik so prevzeli tudi stari Rimljani. Po razširitvi krščanstva ga je papež Gregor IV prestavil na prvi november. Kasneje je Cerkev spodbujala svoje vernike, naj gredo na večer vseh svetih po hišah in prosijo za hrano v zameno za molitev za mrtve. (Vir: <https://citymagazine.si/kdaj-je-noc-carovnic-2021-zakaj-se-praznuje-halloween/>)

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Oktober, 2021*

V Sloveniji je 31. oktober dan reformacije. Praznik in dela prost dan je namenjen spominu na versko, politično in kulturno gibanje v 16. stoletju, ki se je začelo 31. oktobra 1517, ko je nemški menih in profesor za biblijsko teologijo, Martin Luther, na vrata cerkve v Wittenbergu obesil 95 tez, v katerih je zahteval prenavo Cerkve. Ena od idej reformatorjev je bila, naj bodo verske knjige v ljudskem jeziku, to pa je pomembno vplivalo na razvoj književnosti. V tem času je nastala prva knjiga v slovenskem jeziku, Katekizem, ki jo je leta 1550 napisal Primož Trubar (1508–1586), kateremu je nato dodal še Abecednik, s tem pa je obveljal za začetnika slovenščine.

(Vir: <https://siol.net/novice/slovenija/dan-reformacije-tudi-kot-spomin-na-zacetke-slovenskega-jezika-564843>)

USPEH BIVŠEGA UČENCA OŠ FRAM

Ponosni smo na našega bivšega učenca Tea Laha, ki je zelo uspešno zaključil srednjo šolo. Njegova vedoželjnost in trud sta obrodila izjemen uspeh, saj nas je razveselil z naslovom zlatega in diamantnega maturanta. Svojo izobraževalno pot nadaljuje na univerzitetnem programu informatike in komunikacije na FERi (Fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru).

Ponosen Teo s predsednikom Slovenije, Borutom Pahorjem, in ministrico za šolstvo, Simono Kustec

Izdaja OŠ Fram, Turnerjeva ulica 120, Fram

Urednica: Slavica Zafošnik

Lektorica: Simona Napast

Zbral in uredil: uredniški odbor

Prispevke so pripravili: SIMONA NAPAST, NATAŠA MAVER ŠOBA, MATEJA KREGAR, TJAŠA ŠUC VISENJAK, BLAŽ PREGLAU, TATJANA AJD KRAMPL, ANJA LIPUŠ, ČRTOMIR GOJKOVIČ, DORA OŽVALD

Fotografije prispevajo avtorji člankov in prispevkov, če ni navedeno drugače.